

Školní družina
při ZŠ Příbor, Jičínská 486

BAREVNÁ OKNA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina
ul. Sv. Čecha 565
Příbor 742 58
tel. 556 725 595

Naše školní družina má vlastní domek se zahradou. Z toho vychází i náš plán ŠVP. Domeček, ve kterém máme čtyři místnosti (oblasti) s velkými okny, které v průběhu školního roku budeme postupně otvírat. Každé okno představuje jedno roční období –

PODZIM – nástup do školy, seznámení s prostředím,.....

ZIMA – vánoce, zvyky, zimní radovánky,.....

JARO – velikonoce, tradice,

LÉTO - pobyt na zahradě, sportovní hry,.....

Charakteristika školní družiny

- Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a její činnost se řídí vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.
- Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování zábavnou formou.
- Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.
- Jednopatrová budova školní družiny se nachází asi 15 minut od hlavní budovy ZŠ, která sídlí na ulici Jičínská.
- Školní družina má k dispozici vlastní zahradu s průlezkami a pískovištěm, v těsné blízkosti se nachází travnaté hřiště, které využíváme k aktivitám.
- Činnost ve školní družině rozvíjí dítě v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování jej vybaví žádoucími vědomostmi, dovednostmi, postoji, vede k osobnímu rozvoji každého dítěte. Děti se v družině učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních. Dále v dětech rozvíjíme kladný vztah k přírodě a její ochraně. Družina napomáhá v posilování osobnosti každého jedince. Největší roli zde hraje vhodná motivace, radost z činnosti, ctízádobnost, zvědavost a povzbuzování.
- Školní družina hraje důležitou úlohu i v prevenci sociálně patologických jevů vhodným využíváním a trávením volného času.
- Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do nabízených zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou.

- Časové rozvržení a uspořádání činností školní družiny se řídí požadavky psychohygieny. Cílem je podpora zdravého tělesného, duševního a sociálního vývoje dítěte.
- Školní družina umožňuje přizpůsobení vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných.

Vize školní družiny

Naší snahou je vytváření takového prostředí, kde se budou děti cítit spokojeně, bezpečně, jistě a sounáležitě. Nabídka činností bude dobrovolná, do plánování, realizace i hodnocení činností budou žáci aktivně zapojováni. Chceme, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohly a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Při práci budeme u dětí rozvíjet citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu a toleranci.

Chceme být školní družinou, která bude poskytovat dětem možnosti seberealizace a smysluplného naplnění trávení volného času a tím předcházet vzniku a rozvoji sociálně-patologických jevů. Nabízenými činnostmi chceme u dětí pěstovat základy zdravého způsobu života.

Výchovně – vzdělávací strategie – (VVS)

Formy práce:

- Pravidelné akce - standardní činnosti v oddělení, vychovatelky střídají typy práce s dětmi tak, aby se prostrídaly různé aktivity (odpočinkové, rekreační, zájmové, příprava na vyučování).
- Příležitostné akce: přesahují rámec jednoho oddělení. Jedná se o různé vycházky, návštěvy, zábavní odpoledne, besídky, dílny pro rodiče s dětmi, divadelní představení atp.
- Spontánní aktivity: příležitost k činnostem podle vlastního přání. Jsou zahrnuty do denního režimu oddělení (např. hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti, hry při pobytu venku).
- Individuální: vytváření podmínek pro individuální rozvoj nadání dětí, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro práci s dětmi mimořádně nadanými.
- ŠVP pro školní družiny umožňuje, aby vychovatelka s dětmi plánovala a realizovala takové činnosti, které děti zaujmou. Žáci mají možnost se podílet na tvorbě programu pro své oddělení, účastní se činnosti dobrovolně. Aktivně se podílí na všech fázích činnosti. Žák má možnost uplatnit své vlohy a schopnosti a být tak úspěšný. Ve volnočasových aktivitách nejsou důležité výsledky, ale průběh samotné činnosti, oceňuje se snaha dítěte. Odpočinkové a rekreační činnosti přispívají k odreagování, odstranění únavy z vyučování, nezbytné regeneraci duševních a fyzických sil. Děti mají denně příležitost k činnostem podle vlastního přání. Tyto činnosti vedou k uspokojování individuálních potřeb, pomáhají vytvářet pocity radosti a spokojenosti. Umožňují vznik a upevňování neformálních osobních vztahů a začleňování jedince do neformálních skupin. Mají charakter pohybové aktivity, poskytují dostatek příležitostí k všestrannému pohybu na čerstvém vzduchu. Zajímavost a zájmovost podněcuje a podporuje samostatnost, tvořivost a aktivitu. Zájmové činnosti jsou aktivity zaměřené na uspokojování citlivosti, činnosti a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a

schopností. Všechny činnosti by měly přinášet kladné emoce, jak z vlastní práce, tak i z pochvaly.

Metody práce:

- Společné sestavování plánu činností.
- Celodružinové projekty.
- Komunikační techniky – debaty, komunikační kolečka, rozhovor, naslouchání, četba, vyprávění, dramatizace.
- Osobní příklad, individuální přístup, pochvaly, hodnocení.
- Soutěže, skupinové hry v místnosti a na zahradě.
- Vycházky do okolí, poznávání přírody – ekologie.
- Zdravověda – lidské tělo – ochrana zdraví – první pomoc.
- Didaktické hry, společenské hry, smyslové a pohybové hry.
- Společensko – vědní hry: doplňovačky, křížovky, osmisměrky, hádanky.
- Práce s encyklopediemi, dětské časopisy a knihy,
- Vzdělávací pořady na ČT - D – dokumenty, filmy, pohádky.
- Výtvarné činnosti.
- Hudebně - pohybové činnosti.
- Pracovně – technické činnosti.

Plánování

- Roční plán – orientační, plánování celodružinových akcí – projekty, vycházíme ze ŠVP
- Měsíční plán - činnosti mohou být pozměněny, reagujeme na podněty dětí, činnost plánujeme s dětmi asi 1 měsíc dopředu.

Prostředky

- Motivace dětí – slovní, názorné ukázky, pomůcky, knihy, časopisy, osobní příklad
- Vycházíme z podpory kladných rysů osobnosti dítěte (pochvala, častá kladná slovní podpora)
- Skupinová práce
- Individuální práce

Cíle ŠVP:

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
3. Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Citace z RVP ZV

Cíle ŠD - 4 základní typy učení:

- I. Učit se znát (1,2,9)
- II. Učit se jak na to (2,3,9)
- III. Učit se žít společně (3,4,5,6,8)
- IV. Učit se být (sám sebou, zodpovědnost, zdraví) (3,5,6,7,8,9)

Obecné cíle ŠD

- Výchova ke zdravému životnímu stylu.
- Posilování komunikačních dovedností tvořících základní sociální dovednosti.
- Zvyšování sociálních kompetencí.
- Formování životních postojů – hodnoty, tolerance, tradice, xenofobie.
- Najít své místo ve skupině a společnosti.
- Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování (šikana).

- Rozvíjení a prohlubování kompetence k trávení volného času.
- Vedení dětí k samostatnému a přiměřenému řešení drobných konfliktních situací.

Klíčové kompetence

Soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot rozvíjející určitou kompetenci

Kompetence k učení

- Vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky pro učení.
- Vytváří si plán pro dosažení učebních cílů.
- Vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co se naučil, a posléze je i používá.
- Zná jednoduché textové zdroje (učebnice, dětské encyklopedie, další knihy a časopisy) pro učení – vědomost.
- Žák je veden ke kladnému vztahu k učení.
- Žák je motivován k tomu, aby práci dokončil.
- Snahou je, aby získané vědomosti žák dával do souvislostí a uplatňoval je v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

- Hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi.
- Nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.
- Přímá odpovědnost za výsledek řešení problému.
- Ví, jakých chyb by se mohl dopustit při řešení problému.
- Žák je motivován, aby uvažoval o nesrovnatelnostech, hledal vlastní řešení.
- Je veden k rozlišení správných a chybných řešení.
- Žák je veden k zodpovědnosti za své činy a k jejich zdůvodnění.

Kompetence komunikativní

- Dešifruje význam piktogramů a sám je ve srozumitelné podobě tvoří.
- Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy.
- Využívá ke komunikaci moderní komunikační technologie.
- Žák je veden ke vhodné vzájemné komunikaci se spolužáky, s vychovateli, s dospělými ve škole i mimo ni, prostřednictvím vhodných gest, pohybů, intonace.

- Žák je podporován k tomu, aby si uměl vhodně vybírat komunikační prostředky a rozvíjel svoji slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

- Oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci.
- Při práci ve skupině se podělí o pomůcky a materiál, spolupracuje a respektuje jiné.
- Přijme jednoduchou roli ve skupině (člen skupiny, časoměřič, mluvčí,..).
- Řídí a organizuje činnost ostatních dětí ve skupině.
- Nebojí se říci „ano“(převzme odpovědnost za splnitelné úkoly).
- Podílí se na vytvoření plánů, vlastní činnosti a hodnocení.
- Učí se tolerovat odlišné názory a vytváří si správnou představu o sobě, učí se odhadnout vhodné a nevhodné chování.

Kompetence občanské

- V krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů kompetentních osob, dbá na své zdraví i bezpečnost ostatních.
- Aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit.
- Vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje.
- Zná základní společenské normy chování, zná svá práva, ale i své povinnosti, dodržuje pravidla slušného chování.

Kompetence pracovní

- Po celou dobu práce udržuje své místo v pořádku.
- Vyhodnocuje výsledky své činnosti.
- Plánuje a organizuje své pracovní činnosti.

I. PODZIM - ŽLUTÁ

Žlutý podzim se k nám blíží,
Draci z nebe na nás shlíží.
Jablíčka zrají, listí padá,
mami, mami mám v družině
nového kamaráda.

Cíle:

- Přizpůsobení se podmínkám školy a vyrovnání se ze změnami.
- Orientace v prostorách školy - školní družiny, využití znalostí okolí.
- Denní režim.
- Pomoc novým spolužákům.
- Práce s textem, čtení na pokračování, čtecí chvílky.
- Pravidla a jejich dodržování - stolování v jídelně
 - cesta ze školy do školní družiny
 - bezpečnost při hrách a pobytu ve školní družině
- Zdokonalovat samostatnost dětí.
- Vytvářet vztah ke společnosti, společenským hodnotám.
- Spojovat pobyt na čerstvém vzduchu se cvičením postřehu a paměti, aktivně využívat hry na zahradu a pomůcky k rozvoji motoriky, obratnosti, představivosti.
- Najít si své místo v kolektivu – noví kamarádi.
- Procvičování jemné motoriky -zdokonalovat techniku úchopu tužky, pera, stříhání, lepení, skládání papíru.
- Upevňovat učivo zábavnou formou.
- Rozvíjet pohotovost a aktivitu při práci.
- Koordinace ruky a oka.
- Změny v přírodě – pozorování.
- Vést děti k přímému pozorování různých druhů přírodních materiálů a seznamovat s jeho vlastnostmi.
- Využití přírodních materiálů v pracovních a výtvarných činnostech, práce se dřevem.
- Rozvíjet představivost a pojmy v oblasti přírody a lidské činnosti v ní.

- Technické stavebnice – rozvoj technického myšlení, řešení úkolu, rozvoj fantazie.

Klíčové kompetence:

- Komunikativní
- Pracovní
- K řešení problémů
- K učení
- Občanské

Výchovně vzdělávací strategie:

- Vyprávění
- Dramatizace
- Rozhovory
- Skupinová práce
- Komunikační kolečko
- Výstava prací dětí při výzdobě školní družiny
- Názorná ukázka
- Hry vyjadřující emoce

II. ZIMA – BÍLÁ

Hvízdal pastýř z dlouhé
chvíle,
přivolal koníčky bílé.
Zima přišla mezi nás,
a přináší vánoční čas.
Dárčky si chystáme,
a koledy zpíváme.

Cíle:

- Podporovat správné návyky a sebeobsluhu žáků.
- Porovnávat rodinné a společenské tradice.
- Odstraňovat duševní únavu – naučit se relaxovat.
- Upevňovat návyky v oblasti zdraví, předcházet nemocem a úrazům.
- Upevňovat společenské normy a chování – stolování, ohleduplnost, rozhovor, oslovení.
- Procvičování různých forem komunikace.
- Stále zdokonalovat techniku písma.
- Seznamovat se z lidovými tradicemi, vytvářet citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové.
- Rozvíjet slovní zásobu a upevňovat probrané učivo pomocí dramatizace a didaktických her.
- Rozvíjet fantazii a představy.
- Didaktickými hrami rozvíjet rychlost a pohotovost, rozvíjet mezipředmětové vztahy.
- Uplatňovat získané vědomosti dovednosti.
- Smyslové hry.
- Konkrétními činnostmi rozvíjet vztah k živé přírodě.
- Dostatek pohybu v přírodě – radovánky na sněhu.
- Advent – příprava na Vánoce – výroba adventních věnců, ozdoby, přání, dárčky.
- Koledy, pořekadla, říkanky, pranostiky.
- Valentýn, MDŽ, Svátek matek.
- Technické stavebnice – rozvoj technického myšlení, řešení úkolu, rozvoj fantazie.

Klíčové kompetence:

- Komunikativní
- Pracovní
- K učení
- K řešení problému
- Občanské
- Sociální a personální

Výchovně vzdělávací strategie:

- Skupinové sportovní soutěže
- Společensko-vědní soutěže
- Beseda
- Pohádky – knihy, audio,
- Dramatizace – modelové situace
- Společenské hry
- Hry na zlepšení vztahů ve skupině – sebeprosazování
- Pochvaly

III. JARO – ZELENÁ

Běží jaro do Příbora,
kde jsi zimo, kde jsi byla.
Byla jsem já mezi Vámi,
a teď jsem za Beskydami.
Přišlo jaro mezi nás,
Zelené vše bude zas.

Cíle:

- Upozorňovat na negativní společenské jevy – rozpoznání a řešení krizových situací.
- Poskytování účinné pomoci spolužákovi.
- Získávání citových zážitků z přírody, dětských her a radovánek.
- Tradice spojené s obdobím jara – krajové a místní odlišnosti ve zvycích.
- Podporovat kladné mezilidské vztahy.
- Cvičit paměť a soustředění pomocí her.
- Zlepšování orientace v čase.
- Rozvíjet slovní zásobu a fantazii dětí.
- Podporovat rychlost, postřeh, kombinační schopnosti, logické myšlení formou her.
- Upevňovat vědomosti z pozorování změn přírody.
- Podporovat kladný vztah k přírodě, pozorovat její změny, chránit ji – Den Země.
- Rozvíjet estetické vnímání a cítění.
- Technické stavebnice – rozvoj technického myšlení, řešení úkolu, rozvoj fantazie.
- Vlastní aktivitou přispět ke zlepšení okolí, kde trávíme svůj volný čas.
- Aktivní odpočinek při pobytu a hrách venku.
- Velikonoční výrobky – vejce, pomlázka, výzdoba školní družiny, přáníčka.

Klíčové kompetence:

- Komunikativní
- Řešení problému

- Pracovní
- Občanské
- Sociální a personální
- K učení

Výchovně vzdělávací strategie:

- Hry uvolňující napětí
- Komunikace ve skupině – sdělování zážitků
- Samostatné vyhledávání informací – využití časopisů a knih
- Hry s hudbou a pohybem
- Rozhovory
- Pochvaly
- Didaktické hry
- Skupinová práce
- Individuální přístup k dětem
- Soutěže

IV. LÉTO – MODRÁ

Modré je nebe,
sluníčko svítí,
všude je na loukách voňavé kvítí,
na hřišti sportujeme, protáhneme těla,
skáčeme, běháme,
nálada je skvělá.

Cíle:

- Seznámení a respektování jiných kultur – poznávání odlišností druhých, umění a kultura.
- Chodec – účastník silničního provozu.
- Upevňovat vztahy k rodině, rodičům.
- Technické stavebnice – rozvoj technického myšlení, řešení úkolu, rozvoj fantazie.
- Upevňovat zásady hygieny, chování, jednání, první pomoci, dopravní výchovy.
- Vztahy člověka k přírodě.
- Seznámení dětí s negativním vlivem lidských činností na prostředí.
- Procvičovat znalosti.
- Rozvíjet slovní zásobu a fantazii.
- Procvičovat učivo.
- Využití znalostí při kolektivní práci – předávání informací mezi dětmi.
- Zdokonalovat vyjadřování, správně vyslovovat, vnímat melodii a rytmus.
- Získávat poznatky o tom, jak správně ve prospěch člověka využít přírody a kladně zhodnocovat její dary – obnovitelné zdroje.
- Rekreace dětí venku – míčové a pohybové hry.
- Netradiční materiály a techniky při výtvarných činnostech – využití předmětů kolem nás.
- Využití rostlin ve výtvarných technikách.
- Práce s textilním materiálem.
- Soutěže, sportovní hry.

Klíčové kompetence:

- Pracovní
- Komunikativní
- K učení
- K řešení problémů
- Občanské
- Sociální a personální

Výchovně vzdělávací strategie:

- Skupinové soutěže
- Společenské hry
- Rozhovory
- Dramatizace
- Pochvaly
- Drobné odměny
- Společenskovední soutěže
- Poslech hudby
- Hry rozvíjející smysly

Průřezová témata ve výchovně vzdělávacích činnostech školní družiny

- Budou zahrnuta v ročním plánu v konkrétních činnostech (projektech).
- Budeme vybírat témata srozumitelná pro děti mladšího školního věku.
- Ve svých činnostech se zaměříme hlavně na prožitek.

Osobnostní a sociální výchova

- Pro realizaci zařazujeme do výchovy ta témata, která aktuálně reflektují potřeby žáků nebo vycházejí ze vzájemné dohody s nimi.
- Všechna témata uskutečňujeme prakticky formou diskusí, vhodných her i modelových situací, reflexe.

Enviromentální výchova

- Vede děti k ochraně přírody a přírodních zdrojů.
- Vede děti k řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.
- Podněcuje tvořivost, toleranci, ohleduplnost k životnímu prostředí.
- Témata uskutečňujeme formou diskusí, pozorování, projektů – Den Země.

Multikulturní výchova

- Tématické okruhy vycházejí z aktuální situace ve školní družině.
- Reflektují aktuální dění.
- Témata zařazujeme podle potřeby do diskusí, vedeme děti k potírání projevů rasizmu, xenofobie a diskriminace.
- Napomáhá dětem odlišnosti vnímat jako zdroj příležitosti k obohacení, nikoli ke konfliktu.

